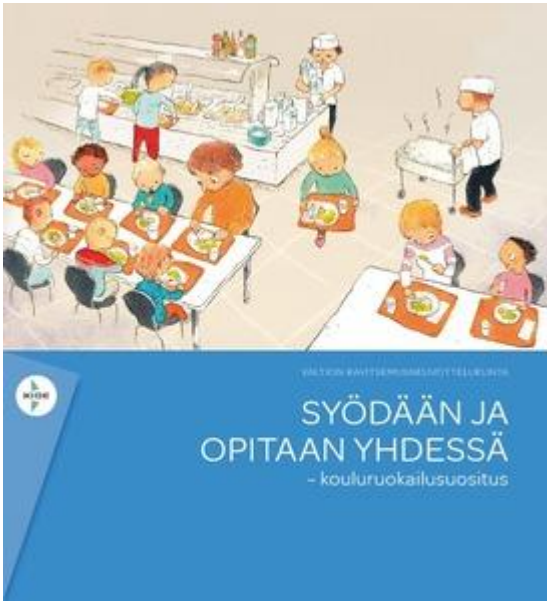

Erityisruokavalioiden huomioiminen / Koulut

*Lähde: Syödään ja opitaan yhdessä – kouluruokasuositus (VRN, OPH & THL, 2017, s. 42–41). <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-302-791-6>

Terveydellisistä syistä erityisruokavaliota noudattavalle oppilaalle tarjotaan koulussa sopivaa ja turvallista ruokaa.

Erityisruokavaliot, joissa ruokavalio on osa sairauden hoitoa, edellyttävät kouluterveyden hoitajan todistusta. Pysyvää ruokavaliohoitoa edellyttävistä sairauksista, kuten diabetes tai keliakia, tarvitaan vain kertaluontoinen ilmoitus koululle ja aina koulun vaihtuessa. Kun oppilaan erityisruokavalion tarve on asianmukaisesti diagnosoitu, ruokavalio toteutuu sairauteen liittyvien hoitosuositusten mukaisesti.

Vaativan erityisruokavalion toteuttamiseksi on hyvä järjestää tilaisuus, jossa ovat mukana oppilaan vanhemmat tai huoltajat, kouluterveyden hoitaja tai hoitoyksikön edustaja, kuntoutusohjaaja ja ruokapalvelun edustaja. Yhteistyötä tarvitaan esimerkiksi diabetesta ja vakavaa ruoka-allergiaa sairastavan oppilaan ruokailun toteuttamisessa.

Mikäli oppilaalla on vakavia tai hengenvaarallisia oireita aiheuttavia ruoka-allergioita, tarvitaan lääkärintodistus, joka on aina määräaikainen. Ruokapalvelun kanssa tulee sopia selkeät toimintatavat (valmistus, säilytys, tarjoilu) esimerkiksi kontaminaation välttämiseksi sekä inhimillisen erehdyksen tai poikkeavien tilanteiden varalle. Kun kyseessä on vaikea tai hengenvaarallinen ruoka-allergia, on suositeltavaa varata oppilaalle keittiöön omalla nimellä varustettu tarjotin. Opettajilla on myös oltava tietoa siitä, miten allergiat otetaan huomioon opetuksen järjestelyissä ja miten vakavat reaktiot koulussa hoidetaan.

Keittiöllä ja asiakaspalvelussa työskentelevällä henkilöstöllä tulee olla aina tieto kaikista käytetyistä raaka-aineista ja niiden soveltuvuudesta eri ruoka-ainoihin.

Kouluterveydenhuollossa kouluruokailuun liittyvät asiat ja erityisruokavalioiden tarpeen selvittäminen ja ohjaus ovat osa laajaa terveystarkastusta, mutta ne huomioidaan tarvittaessa myös muissa kouluterveydenhuollon tapaamisissa.

Eettiset ja eri uskontoihin liittyvät tarpeet, jotka poikkeavat merkittävästi suomalaisesta valtaväestön ruokailutottumuksista noudattavasta ruokavaliosta, huomioidaan kuntakohtaisten tai opetuksen järjestäjän linjausten mukaisesti.

Kun oppilaan erityisruokavalio on etukäteen kirjallisesti selvitetty ja ruoka tarjotaan oppilaskohtaisesti, ei kouluravintolassa tarvitse olla erillistä ilmoitusta siitä, miten tuotteiden koostumusta koskevat tiedot ovat saatavissa.